

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 15C/401/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115227151
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Slobodníková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7115227151.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Ivetou Slobodníkovou v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., IČO: 35 697 270, so sídlom Metodova č. 8, Bratislava, zastúpeného advokátskou kanceláriou Bobák, Bollová a spol., s.r.o., so sídlom Dr. VI. Clementisa č. 10, Bratislava, proti žalovanej: R. Y., N.. XX. XX. XXXX, A. M. K., V. Č.. X, t.č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníčkou F. F., pracovníčkou Okresného súdu Košice I, za účasti vedľajšieho účastníka: Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, IČO: 42 343 828, so sídlom Námestie legionárov č. 5, Prešov, zastúpeného JUDr. Monikou Marjanovič, advokátkou so sídlom v Košiciach, Urbánkova č. 6, Košice, o zaplatenie 140,- Eur s príslušenstvom

rozhodol:

Žalobu **z a m i e t a**.

Žiadny z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

Žalobca **j e p o v i n n ý** nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 49,28 Eur na účet JUDr. Moniky Marjanovič, advokátky, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa pôvodne podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovanú zaplatením sumy 236,21 Eur s príslušenstvom z titulu neuhradených faktúr za poskytnutie telekomunikačných služieb prostredníctvom siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s. za obdobie mesiacov 8/2012 až 10/2012, ktorá pohľadávka pozostávala z neuhradených služieb v celkovej výške 96,21 Eur a nároku na doplatenie zmluvnej pokuty vo výške 140,- Eur. Zároveň sa domáhal náhrady trov konania.

Vedľajší účastník v písomnom podaní zo dňa 8. 9. 2014 namietal neprijateľnosť zmluvnej pokuty podľa § 53 Občianskeho zákonníka a neplatnosť právneho úkonu podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre nedostatok prejavu vôle.

Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 15C/223/2014-83 zo dňa 4. 8. 2015 súd zaviazal žalovanú k zaplateniu sumy 96,21 Eur s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 7. 10. 2014 do zaplatenia. Konanie o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 140,- Eur s príslušenstvom vylúčil na samostatné konanie, v ktorom rozhodne aj o trovách tohto konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 17. 9. 2015.

Predmetom tohto konania je zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 140,- Eur s príslušenstvom z titulu neuhradenej zmluvnej pokuty žalovanou na základe Zmluvy o pripojení, ktorá bola uzavretá medzi žalobcom - spoločnosťou Orange Slovensko, a.s. a žalovanou.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s dôkaznými listinami, ktoré sú súčasťou spisu - pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 15C/223/2014, rozsudkom zo dňa 4. 8. 2015, Zmluvou o pripojení, Dodatkom k Zmluve o pripojení, všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej mobilnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., neuhradenými faktúrami, ako aj s celým obsahom spisu tunajšieho súdu.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu v časti o zaplatenie 140,- Eur, t.j. zmluvnej pokuty s prísľušenstvom, je nedôvodná a neopodstatnená.

Podľa § 544 ods. 1 zákona č. 40/1964 Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. (§ 544 ods. 2 OZ)

Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále). (§ 544 ods. 3 OZ)

Podľa § 545a OZ, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23. 5. 2012 sp. zn. 3Co/26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15. 3. 2012 č.k. 16Co/32/2012-46.

Podľa § 53a ods. 1 OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ;

absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše, zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejímý a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u/ zákona č. 250/2007 Z.z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu na zaplatenie v predmetnej veci - zmluvnej pokuty z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 OZ.

S poukazom na vyššie citované ustanovenia súd v tomto konaní nárok žalobcu o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, keď súd žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania, keďže žalobca mal úspech len čiastočný, a to v pôvodnom konaní (15C/223/2014) aj to len v časti, v tomto konaní bol v celom rozsahu neúspešný a žalovaná si trovy konania neuplatnila.

O trovách konania vedľajšieho účastníka súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Účelne vynaložené trovy konania vedľajšieho účastníka tvorí odmena za 2 úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia (§ 13a ods. 1 písm. a/), vyjadrenie k veci (§ 13a ods. 1 písm. c/) - 2 x 16,60 Eur, 2 x 8,04 Eur režijný paušál, spolu odmena advokáta vo výške 49,28 Eur, priznaná podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku m o ž n o podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci

samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (zákon č. 233/1995 Z.z.).